

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/152/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113217270
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2013:8113217270.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcov: 1. V. X., nar. XX.X.XXXX, bytom Š. V.P., V. XX, 2.L. X., nar. XX.X.XXXX, bytom Š. V., V. XX a 3. W. X., nar. X.XX.XXXX, bytom Š. V., V. XX, všetci zastúpení JUDr. Vladimírom Novákom, advokátom so sídlom v Košiciach, Mlynárska 16 p r o t i žalovanému: B. Š., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. X, t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Prešov, Kpt. Nálepku 1, o náhradu nemajetkovej ujmy a prísl. takto

r o z h o d o l :

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade po 10.000 Eur a žalobcovi v 3. rade 8.000 Eur a je tiež povinný nahradiť žalobcom v 1. až 3. rade trovy konania vo výške 504,21 Eur na účet ich právneho zástupcu, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobcovia žalobou zo dňa 7.6.2013 sa domáhali v rámci práva na ochranu osobnosti náhrady nemajetkovej ujmy predstavujúcej ich citovú ujmu v dôsledku smrti syna (žalobcov v 1. a 2. rade) a brata (žalobcu v 3. rade) L. X.E., ktorú zavinil pri dopravnej nehode žalovaný. Zasiahol tým do ich práva na súkromný a rodinný život, narušil celistvosť ich rodiny a spôsobil nenapraviteľnú ujmu najmä v citovej oblasti. Žalobcovia v 1. a 2. rade preto žiadali o zaplatenie sumy po 10.000 Eur a žalobca v 3. rade žiadal o úhradu sumy 8.000 Eur.

Žalovaný uznal základ nároku, vyslovil ľútosť nad tragédiou, ktorú zavinil, výšku nemajetkovej ujmy ponechal na zváženie súdu. Poukázal na to, že v súčasnosti je bez finančných prostriedkov, vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu má byť ukončený v roku 2017.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, spisom tohto súdu 41T 111/2009 a zistil tento skutkový stav:

Právoplatným rozsudkom Okresného súdu v Prešove, sp. zn. 41T 111/2009 zo dňa 13.4.2010 bol žalovaný uznaný vinným zo súbehu prečinov usmrtenia, neposkytnutia pomoci a poškodzovania cudzej veci podľa § 149 ods. 4, §178 a § 245 ods. 1, 2 písm. a/ a b/ Trestného zákona a to za ten skutok, že dňa 2.5.2009 v čase asi o 2.00 hod. v Š. V. viedol po ul. B. v smere do B. s hladinou najmenej 1,73‰ alkoholu v krvi osobné motorové vozidlo značky KIA Sportage evidenčné č. B. XXX P. v dôsledku čoho ako aj rýchlejšej jazdy zrazil chodca L. X., nar. XX.X.XXXX, idúceho po pravej krajnici v smere jazdy vozidla, pričom chodec utrpel zranenie, ktorému podľahol; po dopravnej nehode zranenému neposkytol potrebnú pomoc, hoci tak mohol urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo iného. Následne v čase od 2.30 hod. až 3.30 hod. medzi obcami X. a C. odstavil vozidlo vedľa cesty 3. triedy a v úmysle znehodnotiť na ňom stopy po dopravnej nehode toto zapálil, čím spôsobil majiteľovi vozidla ČSOB leasing a.s. Bratislava

škodu vo výške 1.850,54 Eur. Žalovanému bol za tento skutok uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov nepodmienečne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 26.6.2012, keďže odvolanie žalovaného bolo zamietnuté uznesením Krajského súdu v Prešove 5To 53/2010-877 zo dňa 26.6.2012.

Z vyššie citovaného rozhodnutia vyplýva aj to, že Ľ. X. bol v čase nehody v ťažkom stupni opilsti (3,45‰ alkoholu v krvi) a pohyboval sa v blízkosti pravého okraja vozovky, približne po pravej krajnici v smere jazdy žalovaného, a bol otočený chrbtom k prichádzajúcemu vozidlu. Tieto skutočnosti vyplývajú zo znaleckého posudku. Znalec z odboru cestnej dopravy však ustálil, že príčinou dopravnej nehody bola jednoznačne technika jazdy žalovaného, ktorý jazdil vyššou ako dovolenou rýchlosťou (prekročenie o 19 až 27 km/hod) a nereagoval včas na chodca. Pri výmere trestu žalovanému priťažilo aj to, že v minulosti spáchal viac trestných činov a trikrát bol odsúdený, naposledy rozsudkom Okresného súdu Prešov 5T 146/2005 zo dňa 23.11.2007 za trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia.

Z vyššie uvedeného trestného spisu však súd zistil, že žalovaný bol uznaný vinným rozsudkom tohto súdu 2T 45/2009-112 zo dňa 19.9.2012 aj za prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona, avšak bolo mu upustené od uloženia súhrnného trestu práve s poukazom na rozsudok súdu vo veci 41T 111/2009. Spomínaný rozsudok nadobudol právoplatnosť 19.9.2012. V minulosti žalovaný bol už odsúdený aj za trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, 2 Trestného zákona, pričom bol mu uložený podmienečný trest odňatia slobody a to za zavinenie dopravnej nehody dňa 19.12.1998, kedy neprispôsobil rýchlosť vozidla svojim schopnostiam, poveternostným podmienkam stavu a povahe vozovky a zavinil dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k ťažkej ujme na zdraví inej osoby. Za tento skutok bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Nové mesto nad Váhom 1T 276/99 zo dňa 26.8.2002. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 2.4.2004.

Nie je možné nepoukázať ani na rozhodnutie o priestupku Okresného dopravného inšpektorátu v Sabinove č. ORP-P-42/DI-2007 zo dňa 21.3.2007, ktorého sa dopustil žalovaný tým, že dňa 28.1.2007 riadil motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu v množstve najmenej 0,34 mg/l. Bola mu preto uložená pokuta vo výške 8.000,- Sk. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 21.3.2017.

V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 41T 111/2009 si žalobkyňa v 1. rade uplatnila nárok na náhradu škody, pričom citovaným rozsudkom bol žalovaný zaviazaný nahradiť jej škodu vo výške 2.407 Eur predstavujúcu pohrebné náklady a so zvyškom uplatneného nároku ju súd odkázal na konanie vo veciach občianskoprávných. Priznaná škoda jej bola uhradená len čiastočne poisťovňou na základe povinného zmluvného poistenia.

Žalobkyňa v 1. rade uviedla, že nikdy sa nezmieri s tým, že prišla o syna. Celá rodina tým trpí. Syn Ľubomír bol veľmi dobrý, pomáhal jej a keďže často boli spolu, jeho náhla smrť ju psychicky veľmi poznačila. Musí sa liečiť ambulantne na psychiatrii a sústavne berie lieky. Napriek tomu niekedy dostane triašku, vtedy musí ich dávku zvýšiť, navyše berie lieky aj na spanie. Denne myslí na nebohého syna a plače. Často však zabúda napr. vypnúť plyn a preto musí byť pod kontrolou inej osoby, väčšinou žalobcu v 3. rade.

Žalobca v 2. rade sa taktiež veľmi trápi smrťou syna. Tragédia poznačila celú ich rodinu, aj on nemôže riadne spať a budí sa v noci v čase, keď došlo k synovej smrti. Berie lieky kvôli žalúdočnej nervozite. Znížil sa aj jeho príjem (okolo 664 Eur mesačne), keďže pred nehodou pracoval v zahraničí a po nej kvôli psychickým problémom manželky, musel túto prácu odriecť. Chodieval na týždňovky, ale pracuje len na Slovensku, aby bol bližšie pri manželke.

Aj žalobca v 3. rade často myslí na brata, ktorý bol pre neho zároveň najlepším priateľom, všetko si rozprávali a vzájomne pomáhali. Po tragédii sa psychicky zmenil, je viac utiahnutý, nedôverčivý, málo zhovorčivý. Nechodieval vonku a na výlety tak, ako predtým a to aj z dôvodu, že musí byť nablízku mame, ktorá sa psychicky zrútila. Snaží sa byť pre ňu oporou, aby nevidela ako sa trápi, pretože smrť svojho brata má stále v hlave.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 135 ods. 1 veta tretia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných predpisov a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania.

Súd je teda v občianskoprávnom konaní viazaný právoplatným rozhodnutím súdu v trestnej veci o spáchaní trestného činu v danom prípade trestného činu žalovaného za skutok, ktorý je uvedený vo výrokovej časti príslušného trestného rozsudku. Žalovaný napokon základ nároku aj uznal, takže nie je potrebné bližšie zodpovednosť žalovaného za smrť Ľubomíra Géciho rozoberať. Nedovolený zásah žalovaného do práva na súkromie žalobcov porušením práva na život zo strany žalovaného je tak nespochybniteľný.

Súčasťou práva na súkromie je právo na rodinný život. Podstatou rodinného života je oprávnenie fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na silných citových väzbách. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby.

Dokazovaním súd mal za preukázané, že žalovaný svojim protiprávnym konaním, ktorým zavinil dopravnú nehodu, následkom ktorej zahynul syn žalobcov v 1. a 2. rade a brat žalobcu v 3. rade zasiahol závažným spôsobom do ich súkromia chráneného § 11 OZ, Ústavou SR a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 8 ods. 1). Žalobcovia ako najbližší príbuzní mali s nebohým synom a bratom vytvorený pevný citový vzťah. Požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy predstavuje ich náhradu za utrpené pocity frustrácie, šoku, stresu, smútku, straty so spoločensťou s milovanou osobou.

Značná intenzita tohto neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcov spočívajúca v jeho neodčiniteľnosti žiadnymi prostriedkami morálneho zadostučinenia je predpokladom pre prisúdenie náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ. Je potrebné si uvedomiť, že v prípade smrti žiadne zadostučinenie (vrátane finančného) nemôže odčiniť skutočne vzniknutú ujmu. Zmyslom nemajetkovej ujmy je preto iba túto ujmu zmierniť, ale zároveň plniť aj satisfakčnú funkciu.

Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Súd mal za preukázané, že aj nebohý porušil pravidlá cestnej premávky tým, že išiel po nesprávnej strane vozovky chrbtom k prichádzajúcim vozidlám, navyše bol výrazne pod vplyvom alkoholu a

tým vystavil svoj život ohrozeniu. Napriek týmto skutočnostiam za závažnejšie okolnosti (z pohľadu rozhodnutia o výške relutárnej náhrady) sú okolnosti na strane žalovaného, konkrétne neposkytnutie pomoci zranenému, ktorý po zrážke žil niekoľko minút (vyplýva to z trestného spisu) a snaha o zničenie stôp podpálením vozidla. Tieto fakty súd považoval za veľmi závažné výrazne v neprospech žalovaného. Súd zohľadnil aj to, že žalovaný napriek tomu, že v minulosti už zavinil dopravnú nehodu v dôsledku nej zranenie inej osoby a bol prichytený pri jazde pod vplyvom alkoholu, dopustil sa znovu súbehu týchto závažných prečinov s tak tragickým dôsledkom a teda nedošlo u neho k zodpovednej sebareflexii. Navyše žalovaný doposiaľ sám aktívne (aj keď mal na to časový priestor pred nástupom do výkonu trestu) sa nepodieľal na náhrade škody žalobkyni, ktorá bola uhradená len čiastočne podľa trestného rozsudku z povinného zmluvného poistenia poisťovňou a ani sa neinformoval o procese likvidácie tejto poistnej udalosti. Po zohľadnení všetkých týchto aspektov, ale predovšetkým vzhľadom na neodčiniteľnosť vzniknutej ujmy žalobcov súd považoval za dôvodné ich žalobe v celom rozsahu vyhovieť.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. Úspešným žalobcom bola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia podľa § 10 ods. 8 a § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Tarifná odmena za 1 úkon právnej služby vo výške 91,29 Eur sa kráti o 50%, teda predstavuje 45,66 Eur, u troch osôb je 136,98 Eur (45,66 x 3). Vykonané boli 3 úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia, podanie žaloby a účasť na pojednávaní. Pripočítaný bol aj režijný paušál podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky 3 x 7,81 Eur. Odmena tak činí 434,37 Eur (3 x 136,98 Eur + 3 x 7,81 Eur). Pripočítaná bola aj náhrada cestovného (§ 15 písm. a/ citovanej vyhlášky) za použitie motorového vozidla právneho zástupcu žalobcov na pojednávanie z Košíc do Prešova a späť. Náhrada za pohonné hmoty za 1 cestu je 2,13 Eur (4,2 l/100km x 37 km x 1,37 Eur/l). Základná náhrada za 1 cestu je 6,77 Eur (0,138 Eur x 37 km), za 2 cesty činí 17,80 Eur. Napokon do trov konania bola započítaná aj náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 citovanej vyhlášky v súvislosti s cestou Košice - Prešov a späť - 2 x 2 polhodiny (4 x 13,01 Eur), ktorá je vo výške 52,04 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.